

**ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ**

**ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΕΣΙΑ**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10
ΚΕΝΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλου

5 λεπτά 5

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ
— ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

ΕΤΟΣ V. | ΑΘΗΝΑΙ, Ημέρη 5 Ιουνίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 44

Ποοο

Γκαίτε:

Όποιος γνωρίζει τι είναι πόθος
Αυτός μαντεύει τι υποφέρει
Μόνος εδώ και χωρισμένος
'Απ' όλες τις χαρές ποῦ ξέρω.

Κάποιος —άλλοιμνο σ' έμένα—
Ποῦ μ' αγαπή και με γνωρίζει
Είπε μικρά μου κ' έκει πέρα
Πάντα τὸ βλέμμα ποῦ γυρίζει.

Τι ζάλη τώρα και τι ζάρα
Κλείω μες στα στήθη έρω τὸ ξέω...
'Αχ ὅποιος νοῦο ει τι είναι πόθος,
Αυτός μαντεύει τι εἶπε φέρω.

Μεταφρ. ΜΙΑΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΥ

ΟΙ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

Τὰ παρκαίτου, κ' άλλα ποῦ θὰ στείλω
ἀργότερα, κρυφά ξεσκωμένα είναι ἀπὸ τὰ
χαρτιά τοῦ ἀνθρώπακου ποῦ με διασκεδάζει...

***

Υπάρχουν ἄνθρωποι, δεμένοι σφιχτά
και μυστικά με τὴ ζωὴ μας· ἄνθρωποι ποῦ
δὲν τοὺς πλησίσαμε ποτὲ, ποῦ δὲν τοὺς δώ-
σαμε τὸ χέρι, ποῦ δὲν τοὺς μιλήσαμε, ποῦ
δὲν τοὺς γνωρίσαμε, ποῦ δὲν ἐμάθαμε μίτε
τὸ νομὰ τους· ἀκόμα και ἄνθρωποι ποῦ μίτε
ποτὲ τοὺς εἶδαμε, και μόνο ἓνα ὄνειρο μᾶς
ἔφερε τὴν ιδέα τους και μιά ζωγραφιά τὴν
ἔβλεπα τους. Καὶ οἱ γνωριμίες οἱ πλατωνικές
αὐτὲς και οἱ ὑπερκόσμιες, πλέκοντ' ἔξω ἀπὸ
κάθε κοινωνικὴ τάξη, και στὸ πείσμα κάθε
σκιάσε και κάθε διαφορᾶς μέσα στὴ ζωὴ
ἔτσι μπορεῖ νὰ δεθῆ ἓνας βασιλιάς μ' ἓνα
ζητιάνο, ἓνας φιλόσοφος ἀνθρώπακος με τὸν
Ταμερλάνο, ὁ Σπινόζας μ' ἓνα μανάβη, και
ἡ κερὰ Κώσταίνα με τὴ μητέρα τῶν Γράκ-
χων. Καὶ οἱ γνωριμίες αὐτὲς εἶναι οἱ πιὸ βα-
θεῖες και οἱ πιὸ μακρόζωες.

Και νὰ γιατί με συγκίνησεν ὁ ἐρχομὸς
μᾶς αὐτοκρατορίας, ποῦ τὸ θρόνο της ἔ-
χασεν, γυρνώντας μᾶς ἀρχαίας συντροφίσεως
ἴστερ' ἀπὸ κρητῶν περάσματα κ' ἀλλάγμα-
τα, συντροφίσεως ποῦ ξαναφαίνεται γιὰ νὰ
μοῦ ξαναδημιουργήσῃ μιά ζωὴ ποῦ ζήσαμε μαζί...
Καλῶς ἦθεες, ἀγάπη και φροντίδα ἐκστατικὴ
τοῦ ὠραίου παιδικοῦ καιροῦ! "ὦ! πὼς ὅμοια
μᾶς δούλεψε, μᾶς ἔλυσε, μᾶς ἀλλάξε, μᾶς
γύμνωσε, μᾶς ἔριξε, μᾶς ἄφησε μ' ἓνα ὄ-
ργημα γιγάντιον ἀνεκδήγητο μᾶς πορφύρας,
τοὺς ἀμοιαστους ἐμᾶς· ἔσένα, κοσμοζακουσιέ-

νη χήρα και πεντάροφην, ποῦ κλαίς ἀγύριστα
τοὺς δικούς σου, κορώνα και βασίλειο, και
δύναμη και δόξα· κ' ἐμένα τὸν ἀσήμαντο κ' ἄ-
γνώριστο και ἀδύνατο, ποῦ κλαίω τὸ φωτο-
βασίλειο τῶν περασμένων μου, και μόνο ποῦ
ἀκόμα ἀγωνίζομαι νὰ κρατήσω τὴν ιδέα σὲ
μιά πορφύρα ποῦ ἐφαίνω και ξεφθαίνω τὴν,
ὅσο ποῦ νὰ πεθάνω.

Κι' ὅσοι ὄρεξη ὀχετε νὰ γελάσετε γιὰ τὸ
φανέρωμα τῆς ἀδερφωσύνης αὐτῆς μεταξὺ
τῆς ξεπεσμένης αὐτοκρατορίας και τοῦ
ἀνθρωπάκου, προτοῦ γελάστε, ἀκούστε με.

Μιά φορὰ κ' ἔναν καιρὸ ζοῦσα, παιδάκι,
σ' ἓνα σπίτι. Τὸ παιδάκι πῆγαινε στὸ σχολειό·
μὰ τὸ παιδάκι δὲ ζοῦσε τόσο με τὰ χροῖ-
ματα ποῦ εἶτανε μέσα στὰ βιβλία τοῦ δασκί-
λου του, ὅσο ζοῦσε με κάποιες ζωγραφίες
ποῦ κρέμονταν σὲ κἀρα γύρω στοὺς τοίχους
τοῦ σπιτιοῦ του. Σωστά. Γιατὶ τὸ παιδάκι δὲ
διαβάζει τόσο, ὅσο κοιτάζει. Δὲν τάχει τὰ μά-
τια του γιὰ νὰ συλλαβίση κουραστικά τὰ
χώνευτα πολλὰς φορὲς τοῦ δασκαλικοῦ βι-
βλίου, μὰ γιὰ νὰ μελετῆ και γιὰ νὰ χω-
νεῖη, ὅσα τοῦ παρουσιάζει στὸ μικρὸ και στὸ
βαθὺ τὸ νοῦ του, κ' ὅσα τὸ κάνουν νὰ τὰ
προσέχη ὁ κόσμος γύρω του. Καὶ γι' αὐτὸ δι-
κιο θάχουν οἱ παιδαγωγοὶ ἐκεῖνοι ποῦ δὲν
παύουνε νὰ φωνάζουν: "Ὅχι τόσο με τὰ βι-
βλία τάχα, ὅσο με τὴς χαρῶες και με τὴς
ζωντανὲς εἰκόνες νὰ τἀνατρέφετε τὸ παιδί.

Γι' αὐτὸ και τὰ βιβλία, ποῦ διάβαζα τότε,
τὰ ξέχασα· μὰ τὴς θυμοῦμαι πάντα τὴς ζω-
γραφίες ποῦ ἔδλεπα. Εἶτανε τάχα διαλεχτὲς
και εἶτανε καιωμένες γιὰ τὴν ἀνατροπὴ ἑνὸς
παιδιοῦ; Κάθε ἄλλο. Μὰ πόσα πράγματα
μᾶς ἀνατρέβουν ἀσυνείδητα και χωρὶς νὰ
κρατᾶν ἐπάνω τους καιμὴν ἐπίσημη σφραγίδα
παιδαγωγικὴ!

Γύρω στὸν τοῖχο τοῦ σπιτιοῦ, στὴ σάλα
μέσα, κρέμονταν: Τὸ πρῶτο ταῖρι μας τὸ βα-
σιλικὸ, οἱ διωγμένοι τοῦ 62· ἐκεῖνος με τὴν
ἠρωικὴ τὴ φουστανέλα, και ἡ βασίλισσα με
τὸ πατροπυράδοτο κοντογούνη και με τὸ φέσι
τὸ μακροθύσανο· δύο μεγάλες χαλκογραφίες.
Ἰστέρα, ἀντιγραμμένη με μολύβι φροντι-
σιμένα—δὲν θυμοῦμαι πιά ἀπὸ τίνος τεχνίτη
ἔργο ποῦ ἔκανε τὸ γύρο του στὴ χώρα μέ-
σα,— ἀντιγραμμένη ἀπὸ τὸ ζωγράφου τοῦ
σπιτιοῦ (γιατὶ μέσα στὸ σπίτι μικρομεγάλοι
ζοῦσαν ἀνάκατα δασκάλοι και φιλόσοφοι,
τραγουδιστᾶδες και ζωγράφοι, ρήτορες και
πραγματευστᾶδες), μὰ εἰκόνα ποῦ ἱστοροῦσε
τὸ πάσιμο τοῦ Διάκου στὴν Ἀλαμάνια. Ἰ-
στερα, μὰ σειρά χρωμολιθογραφίες— τρία
ὡς τέσσερα κἀρα ποῦ παράσταναν, τ) ἓνα
μιά ὠραία γυναῖκα με μακριὰ πλατιά φορέ-
ματα και με ξέπλεκα ὀλόμακρα μαλλιά ἀ-
λυσοδεμένη μαζί μ' ἓνα παλλικάρη φεγγάδο-

λο, σὰν τὰ βασιλόπουλα τῶν παραμυθιῶν·
τὸ ἄλλο τὴν ἴδια τὴ γυναῖκα με τὸ ἴδιο τὸ
παλλικάρη, δὲ θυμοῦμαι πιά σὲ τίνος εἶδους
σφιχτοζεγγάρωμα· τὸ ἄλλο τὴν ἴδια τὴ γυ-
ναῖκα ξαπλωμένη σὲ θανάτου κλίνη, κιάπα-
νου ἀπὸ τὸ κεφάλι της ἓνα παπᾶ σεβάσιμον
ἀσπρογένη ποῦ μ' ἓνα βιβλίο στὸ χέρι ἔδει-
χνε πὼς διάβαζε γιὰ τὴ νεκρὴ μιά δέηση· τὸ
ἄλλο... ἡ μνήμη ἐδῶ δὲ με βοηθεῖ, και καλὰ
καλὰ δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν τὰ κράτισε πι-
στὰ ἡ ἐνθύμησή μου τὰ θέματα τῶν εἰκόνων
ἐκείνων, μὰ ζωρὰ τὰ ἔχω ἀκόμα μεσ' στὰ
μάτια τὰ χτυπητὰ λαμπρόχρωμα σιμιπλέγ-
ματα τῶν εἰκόνων και τὸ ρομαντικὸ λυρι-
σμὸ ποῦ ξεχύνονταν ἀπὸ κείνες. Τέλος, ἀπί-
νου ἀπὸ ἓνα μεγάλο κρυσταλλοθόλωτο χου-
σωμένο ρολόγι, στόλισμα πολύτιμο μᾶς κον-
σόλας, καρφωμένες ἔστεκαν, ἀγνάντια ἀπὸ
τὴς ζωγραφίες τῶν πρῶτω μας βασιλιάδων,
ἄλλες δύο εἰκόνες, κ' ἐκεῖνες χρωματιστὲς.
Ἡ μία ἦταν ἓνας καλοκαμωμένος ἄντρας
με στολὴ βασιλικὴ· τὴ σοβαρὴ του ὄψη τὴν
ἀποφασιστικὴ τὴν τόνιζεν ἀκόμα ἀδρὸ καλο-
στρημμένο μουστάκι, με τὸ μούσι τὸ κλασ-
σικὸ πορφύρι μεγαλόπρεπη, ποῦ μέλισσες
τὴν πλούμιζαν, τοῦ κατέβαινε κυματιστὴ ὡς
τὰ πόδια· στέμμα ρηγάδικο δὲ θυμοῦμαι ἂν
τοῦ ἔλαμπε στὸ κεφάλι ἢ ἂν ἔλαμπεν ἀπι-
θωτὸ στὸ πλάι του, στὸ τραπέζι ποῦ ὀρθὸς
ἀκουμποῦσε. Ὅμως τὸ ἴδιο στέμμα τὸ ρι-
γάδικο φεγγαβολοῦσε κομψότερο κάπως και
πὸ ψιλοκάμωτο στὴν κορφή τοῦ κεφαλιοῦ τῆς
δέσποινας ποῦ πρόβαλλεν ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν
εἰκόνα. Ἡ δέσποινα, ἡμορφη μεσ' στὴς ἡμορ-
φες, ἓνα πρόσωπο κ' ἓνα κορμὶ Ἀφροδίτης
μαζί και Ἡρας, ἀρχοντικὴ και θριαμβευτικὴ
και γόπσσα, ριγμένην εἶχε ἀπὸ τὴς πλάτες
της ἄλλη μακρόσυρτη και περισσόδιπλη πορ-
φύρα, ποῦ τὰ μισοσκέπαζε, χωρὶς ὀλότελα
νὰ τὰ κρύβη, τἀδειχνε πιὸ λαχταριστὰ τὰ
καλλιτεχνικὰ ξεγυμνωμένα σχήματα λαμοῦ,
χεριῶν και στήθους. Κι' ὅσο τὸ πλούσιο φέ-
ρεμα κατέβαινε ὀγκωμένο και στρογγυλω-
μένο ἀπὸ τὸ κρινολίνο τῆς ἐποχῆς, τόσο ἡ
μέση δειχνονταν λιγνὴ, σφιγμένη, δυνατὰ
μαζί και ἀπαλὰ, κοκκέτικα. Καὶ μοῦ κάρφω-
ναν τὰ παιδικὰ μου μάτια, κ' ἀπ' ἔλα τᾶλλα
πιὸ πολὺ, τὸ μούσι τὸ ναπολεόντειο, και ἡ
δαχτυλιδένια ἡ μέση.

Οἱ δύο ἐκεῖνες ζωγραφίες παράσταναν
με τὴν ἐπίσημη στολὴ ποῦ εἶχανε στὴ στέψη
τους, τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀντρόγενο τῶν Γάλ-
λων· τὸν τρίτο Ναπολέοντα και τὴν Εὐγενία.
Οἱ ἄλλες, οἱ τρεῖς τέσσερες ρομαντικὲς εἰκό-
νες, εἶτανε σκινὲς βγαλμένες ἀπὸ τὴν Ἀ τ ὀ
λ α, τὸ περίφημο μυθιστόρημα τοῦ Chateau-
brland.

Ὅλο τῆς σάλας τὸ εἰκονοστόλισμα εἶνε

μιάν ιδέα ζωής της πιο σημαντικής ζωής που ζούσαμε στο σπίτι. Γιατί το σπίτι είχε τη γνώμη του, κ' είχε την ποίησή του, στο χαστικό καθώς εΐτανε κ' αίσταντικό. Το σπίτι δούλευε τον πατριωτισμό, και τον κοσμοπολιτισμό δεν τον καταφρόνησε. Το σπίτι μελετούσε την ιστορία του τόπου του και τα παρακολουθούσε τα πράγματα της Ευρώπης. Το σπίτι καταλάβαινε κι' από τη ξένη φιλολογία, και θαύμαζε την ανθισμένη τότε ρωμαντική τέχνη. Θάλλων απ' συγκίνηση κάθε βράδι τα μάτια των γυναικών στο διάβημα βερικών τραγουδιών του Ζαλοκώστα: ή «Ανδρονίκη» του Στέφανου Ξένου περνούσαν από χέρι σε χέρι και μας ξενυχτούσε. Στο σπίτι μεγαλοφώνουσαμε την έπική καταστροφή του Βατερλώ μέσ' από τους Αθλίους, και περιπαλιμένοι βρίσκονταν με τις πόλκες των κοριτσιών ο Βέστερος. Και γύρευα να πάω κάποιον νόημα από το Θεόκριτο μέσα στην παράφραση του Νεόφυτου Δούκα.

Όμως το σπίτι αν είχε στολίδι του, κρεμαστό σε κάδρα, τον Όθωνα και την Αμαλία, δεν τους αγαπούσε. Έτσι το έκανε για την ιστορία: το σπίτι εΐταν επαναστάτης, και το θ2 εΐταν ακόμα φρεσκο. Αν προσκυνούσε τον άγωνα του 21 στο πιάσιμο του Διάκου, καμάρωνε τη δόξα μας την έθνική και πλήρωνε το ιερώτατο χρέος. Ο ζωγραφιστός ρωμαντισμός της Ατάλης μας χτυπούσε σαν κίτρι μουνισκό και άνειρευτο, μα πάντα μικρό και ξένο. Το σπίτι γνώριζε πιο πολύ και πρόσχε πιο πολύ, απλούστατα, στον Αυτοκράτορα και στην Αυτοκρατορίσα. Ο Ναπολέων (δεν τολμούσε το σπίτι να προσφέρει το όνομα όρθά: Ναπολέοντας, γιατί θα του έδειχνεν άπροπα δημοκρατικό θάρρος), και η Εύγενία μιλούσε το σπίτι από το πρωί ως το βράδυ χίλια δυο μιλήματα για την Εύγενία και για το Ναπολέοντα. Κ' ενώ την άναπούσα τόσο την Αυτοκρατορίσα! τόσο ώραία, και τόσο έλάμπανε τα μάτια της από νεότητα! ποιά άλλη θάχε τη μέση της και πιά το στῆθος της; Οι ακριβοθώρητες τότε και μικρόσωμες έφημερίδες, ή «Αύγη» και το «Φως», που δεν τις βλέπαμε πιο πολύ από δυο φορές και μια φορά τη βδομάδα, μας τόν κρατούσαν άναμμένο πάντα τον έρωτά μας.

Και μη νομίζετε πως το σπίτι σέρονταν μονάχα από τυφλά αισθήματα. Το σπίτι είχε νοῦ, και νοῦ πολιτικό. Βρισκόμαστε στις παραμονές του γαλλογερμανικού πολέμου. Το σπίτι θαύμαζε την όμορφή της Εύγενίας, φρόντιζε και μιλούσε πολύ για το Ναπολέοντα, μα δεν τον ήθελεν όμως τον Αυτοκράτορα των Γάλλων: το σπίτι ήθελε να δημοκρατηθῆ

ή Γαλλία: λάτρευε τον Ουγκώ, και πίστευε πως ο μεγάλος άνθρωπος της Γαλλίας εΐταν ο Ροσεφόρ. Τότε κ' εγώ έγραψα το πρώτο φιλολογικό μου έργο δεν είχα κλείσει τα δέκα χρόνια. Ποίημα εΐταν; όχι: διήγημα. Ποιο το θέμα του; Συνομοσπία γάλλων δημοκρατικών για ρίξουνε τον Ναπολέοντα. Ποιοι εΐναν κ' έπαιρναν στο διήγημα; Ο Ροσεφόρ, ο Λεδρὸ Ρολέν κι' ο Λουί Μπλάν: ήμῖθεοι τότε της φαντασίας μου.

Το σπίτι μάλιστα τόσο σοβαρά και τόσο λογικά εφάρμοζε τους κανόνες και άκουε τους νόμους τους ήθικούς, που όταν ξέσπασεν ο γαλλογερμανικός πόλεμος, πήγε με το μέρος των Γερμανών. Γιατί; γιατί δεν ήθελε να βοηθήσει το Ναπολέοντα, έναν άρπαγα του θρόνου κ' ένα τύραννο. Έπρεπε πρώτα να νικηθῆ ο άδικητής ο Βοναπάρτης, κ' ύστερα να λάμψη το δίκιο. Το σπίτι πήγε με το μέρος των Γάλλων ύστερ' από το Σεδάν, αφού παραδόθηκεν ο Ναπολέοντας, και πιά δεν είχε θρόνο. Τότε ξέσπασεν ο ένθουσιασμός για τη Γαλλία. Και γιατί εΐταν έτσι αντιβοναπαρτικό το σπίτι; Έτσι μόνον από φό ο υ μ α ρ' ανθρωπιστικά και δημοκρατικά; Όχι. Καθώς σās εΐπα, το σπίτι το φλόγιζεν ο πατριωτισμός. Μίσησε το Ναπολέοντα, γιατί κατάστρεψε την Κρήτη. Και ή Κρήτη μας εΐταν τότε ή μεγάλη μας ιδέα και το μεγάλο μας το καμάρι. Ο τρίτος Ναπολέοντας φρόντισε να τη θάψη την κρητική επανάσταση. Ηθελε και το σπίτι μας να του γίνη νεκροθάφτης.

Το κάτω κάτω της γραφῆς, άλλο ή πολιτική, και άλλο ή φαντασία. Έμένα τόσο πολὺ δὲ μ' έμελε για το Ναπολέοντα: μ' έμελε πιο πολύ για την Εύγενία. Έξου μαζί της παιδί, μια ζωή έντονη ξεχωριστή και γι' αυτό δὲ μπορὼ παρά να ζὼ μαζί της όσο να πεθάνω: δεν την ξεχνὼ την εικόνα της και την κρατὼ άπειραχτην ακόμη μέσα μου την ιδέα της. Αλήθεια ή χιμαιρα, δεν ξετάζω. Ποιος μπορεῖ να ξεχωρίση μέσα στη ζωή που αρχίζουν των πραγμάτων και που των δραμιμάτων τα σύννορα; Η φίλη, ή ιστορία, το μάκρομα των τόπων και των χρόνων μέσα στον ίδιο φωτοστέφανωτο κύκλο βάζουν τους ήρωες του φανταστικού και του πραγματικού κόσμου, και πλέκουν τις πιο άλλόκοτες, μα και τις πιο ζωντανές γωνιές και άγάπες.

Και να γιατί, μόλις έμαθα, πως θλιβερά πιά συντριμμένη από το χρόνο και από τα χρόνια, προβάλεν από δὼ περαστική ή αυτοκρατορίσα, μου ήρθε να παρουσιαστὼ μπροστά της, να της σφιξὼ φιλικώτατα το χέρι,

και χαμογελώντας μ' ένα τρόπο ανθρώπου του σπιτιού της, να της πὼ:

— Έδὼ εΐμαι!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

ΛΙΜΠΕΛΑΙ

Η πρώτη της Νέας Σκηνῆς με την Λιμπελάι δεν μās ένθουσίαζε καθόλου. Κι' όμως ολοι επήγαμε στο θέατρο με την καλή προδιάθεση να ένθουσιασθούμε και με την πεποίθηση ότι ο κ Χρηστομάνος, ύστερ' από την πολύμηνη άπουσία του θα μās έρχότανε περσικευμένος με κάποιον εκλεκτό έργο, προ παντός όμως καλομελετημένο και καλογωνεμένο από τους μύστες, το όποιο θα έδικαιολογούσε την έπιθυμία που είχαμ' ολοι μας να ιδούμε επιστρέφουσιν από τα ξένα μιά ώρ' άρχίτερα στην πρώτη κοιτίδα της τῆς Ν. Σκηνῆς.

Ο κ. Χρηστομάνος, αν και δεν εΐνε κακός, εΐνε όμως φανερὰ πεισματάρης και δεν ήθελε να μās κάνει να γαρουμε. Κι' γι' αυτό μās έδωσε την «Λιμπελάι»— ήγουν ένν δράμα το όποιο ήμπορεῖ να εΐνε καλό όταν το παίζει μιά Σόρμα, αλλά το όποιο εΐνε κακό και ψυχρό κι' άνούσιο, όταν το παίζουν, όπως το παίζουν το περασμένο Σάββατο οι μύστες τῆς Ν. Σκηνῆς.

Άγαπούμε τόσο την Ν. Σκηνῆν—εΐνε δὲ και το μόνο θέατρο το όποιο ήμπορεῖ να λάβη κανένας ύπ' έψι τον μέτα στην ακατάσχετη θεατρική άπέλεια που καταπλημμύρισε πάλι, με τις πρώτες άπόρητες έσπες, το υπαίθριο πολίσθρον.—ήγαπούμε λοιπόν τόσο την Νέα Σκηνῆ, ώστε νομίζουμε πως μās επιβάλλεται να την συλλυπηθούμε για την άτυχεστίτη πρώτη της και τῆς σύγχοθουμε αυτή να εΐνε και ή τελευταία άποτυχία τῆς έρετηνῆς θερινῆς περιόδου τῆς.

Ο ΚΟΝΤΕ - ΡΟΔΑΥΤΙΤΗΣ

ΚΕΡΔΟΣ 310.560 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναι! 310,560 δραχμές έδωκε μέχρι τούδε το γραφεῖον του τραπεζομεσίτου κ. Ίω. Φωτίου εις τοῖς πελάτας του. Ητοι εκ των άνοραστῶν λαχειοφόρων δημολογιῶν εκ του γραφείου του έχουσι κερδίσει διάφορα ποσά άνερχόμενα εις τον στρογγυλὸν αριθ. 310,560 δραχμές.

Ο κ. Ίω. Φωτίου θέλει ν' αναδιβάση το ποσόν τούτο εις 1,000,000 δρ. Έπιθυμῶν δὲ, ένν συμμετάχουσι τούτων πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας ύποβίβειζεν την προκαταβολήν δι' εκάστην λαχειοφόρον τῆς Έθνικῆς Τραπεζῆς εις δραχ. 8 και καλεῖ τοῖς θέλοντας ν' αγοράσωσι τοιαύτην να προσέλθωσιν εις το τυχερὸν γραφεῖόν του, όπου πάντως θα κληρωθῆ μετ' άμοιβῆς όμολογία τις και τι χαρὲ να εΐνε ή πρώτη μετ' τὰς 70,000 χροσῆς δραχμῆς τῆς 18 Ίουνίου ε. έ., οτε γενήσεται ή κλήρωσις.

Όσαύτως άπαλίζονται και λαχειοφόροι όμολογια τῆς αὐτῆς Έθνικῆς Τραπεζῆς διὰ τῆς αὐτῆς εις το άστικὸν κλήρωσιν τῆς 18 Ίουνίου 1903 αντί μιάς δραχμῆς εκάστη.

ΕΠΙΦΥΛΑΔΙΣ „ΝΟΥΜΑ“

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΤΙΜΩΝΑΣ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ

ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

Αυτά λοιπόν, ω άθλιε, ποτε θα πάψεις να τα κοιτάς έτσι αδιάφορα; ποτε θα παιδέψεις την τόση άδικία; πόσοι Φαέθοντες ή Δευκαλίωνες χρειάζονται για μιά τέτοια άνυπόφορη βρυσιά τῆς ζωῆς; Γιατί για να πὼ τα δικά μου, άρίνοντας στην πάντα τα ξένα, κ' έμένα, άφου τόσοσ 'Αθηναίους τους άνάδειξα κι' από πεντάφτωχους τους έκανα πλούσιους και βοήθησα όλους όσους είχαν ανάγκη, και ξόδευα τα πλούτη μου όλα για να ευεργετὼ τοῖς φίλους μου, κι' άφου για όλ' αυτά φτώχεψα, τώρα πιά δὲ με γνωρίζουν, οὔτε γυρίζουν να με κοιτάζουν όσοι ως

τά χτὲς ζάρωναν και με προσκυνούσαν και κρεμάσαντε από μιά ματιά μου. Μ' αν συναντήσω και κανέναν απ' αυτοῖς στο δρόμο μου, με προσπερνοῦν σαν καμιά περμένη παλιά επίταφια κολόνα πεθαιμένου, που την αναποδογύρισε ο καιρός, χωρίς να τη διαβάσουν. Κι' οσοι με δουν από μακριά το στρίβουν απ' άλλο δρόμο, γιατί νομίζουν πως θ' άντικρύσουν τίποτε κακοσυναπάντητο και τρομερό κι' όχι έμένα, που ως τα προχτὲς τοῖς ήμουνα σωτήρας κ' ευεργέτης. Κι' έτσι, άφου από τις σφοδρὲς τραθήχτηκα σε τούτη την άκρια και ντύθηκα με τομάρι, σκάφτω τη γῆς για τέσσερες όβολους τη μέρα και φιλοσοφῶ εδὼ χάμου με την έρημιά μου και την άξίνα: τοῦλάχιστο μου φαίνεται πως θα κερδέψω το ότι δε θα δὼ πιά πολλούς απ' αυτοῖς να καλοπερνάνε χωρίς να τοῖς άξίζει, γιατί αυτό θα μου φερνε περισσότερη λύπη. Μα τώρα τέλος πάντων, ω γυνὲ του Κρόνου και τῆς Ρέας, άφου τινάζεις από πάνω σου αυτόν το βαθὺ και γλυκὸ ύπνο (γιατί και μήθηκες περισσότερο κι' από τον Έπιμενίδη) και φυσήεις με το φυσερό τ' άστροπελέκι ή γυρίζεις φωτιά από την Οΐτη και τοῖς κάνεις μεγάλη τη φλόγα, δείξε έτσι κανένα θυμὸ δυνατό και παλληκαρισίου Δία, αν δεν εΐνε αλήθεια όσα μολογᾶνε οι Κρητικοί για σένα και το θάψιμό σου στη χώρα τους.

(Φαίνονται ψηλά στον οὐρανὸ δ Δίας κι' ο Έρμῆς και κουβεντιάζουν κοιτάζοντας τον Τιμόνα.)

Δίας. Ποιὸς εἶν' αυτός, Έρμη, που φωνάζει απ' την Άττική κοντά στα ριζά του Ύμητ οῦ, που εἶν' ὄλο βρώμα και λέρα, ντυμένος με τομάρι, και σκάφτει, καθώς βλέπω, καμπουρασμένος; πολυλογᾶς άνθρωπος φαίνεται κι' αὐθάδης: χωρίς άλλο φιλόσοφος εΐνε, γιατί αλλιῶς δε θα ξεστόμιζε τέτοια βαρειά λόγια για μās.

Έρμῆς. Τί λές, πατέρα; δε γνωρίζεις τον Τιμόνα το γυνὸ που Έχεκρατίδης, τον Κολυττέα; αυτός εΐνε που πολλές φορές μās κάλεσε σε τραπέζι με σωστὲς θυσίες, ο νιόπλουτος, που θυσίαζεν ολάκερες εκατόμβες, και που κοντά του συνειθίζαμε να γιορτάζουμε μεγαλόπρεπα τα Διάσια.

Δίας. Πὼ, πὼ, πως άλλαξε! εκείνος ο όμορφος, ο πλούσιος, που είχε γύρω του τόσοσ φίλους; τί έπαθε κι' εἶγιν' έτσι; βρωμιάρης, έλεινός, σκαφτιάς, και, καθώς φαίνεται απ' το βαρὺ κατέβασμα τῆς άξίνας, μεροκαματιάρης;

Έρμῆς. Για να τα πούμε έτσι δὲ, τον κατάστρεψαν ή καλή του καρδιά, και ή φιλανθρωπία του και ή συμπόνειή του για όλους όσοι είχαν ανάγκη: μα ή αλήθεια εΐνε πως καταστροφή του ήταν ή άνεμουαλιά και κουταμάρα και το ανεξέταστο διάλεγμα των φίλων του: δεν έννοιθε αυτός πως έκανε

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ & ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

να λέμε. Οι βουλευταί δὲν φταίνε καθόλου γιὰ τὴν Ἐκτακτον. Χαλάλι τους τὰ λεφτά ποῦ θὰ πάρουνε. Χαλάλι τους κι' ὁ ἄερας π' ἔθ' ἀκοπάνισουν. Χαλάλι τους καὶ τὸ μαρτύριο ποῦ θὰ τραβήξουν ἐννὶ δυὸ μῆνες, τοὺς χειρότερος, κλεισμένοι μέσα στὸ φεῦρο τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ ξεροψυγόμενοι.

Θὰ πῆτε πῶς μπορούσε νὰ γίνῃ ἡ δουλειὰ καὶ χωρὶς τὴν Ἐκτακτῆ. Νὰ ἔχη διὰ ψηφισθῆ ἕως τώρα ὁ προϋπολογισμός, νὰ ἔχουν περάσει τὰ σπουδαιότερα νομοσχέδια, καὶ νὰ πᾶνε οἱ βουλευταί στὰ σπιτάκια τους χωρὶς νὰ ὑποφέρουν ἐργαζόμενοι μέσα στὴν ζέστη γιὰ τὴν σωτηρίᾳ τοῦ ἔθνους, καὶ χωρὶς νὰ πλαιοκοῦν τὸ Κεντρικὸ ταμεῖο, διαψεύδοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο πανηγυρικῶς τὶς οἰκονομικὲς μπουρμπουλιῆρες τοῦ κ. Δηλιγιάννη.

Μποροῦσαν νὰ γίνουν δὲλ' αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνουν, ἀφοῦ δὲν θὰ εἰσθεθῆ κανένας ποῦ νὰ μὴν παραδεχθῆ ὅτι πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἑκτακτὸς σύνοδος, γιὰ νὰ πάρουν οἱ βουλευταί, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐπιχορηγήσεως, τὰ ποσοστά τους. Γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ἔχετε τὴν ἀπαιτήσιν νὰ δουλεύουν σκυλάισια οἱ ἄνθρωποι, νὰ μιλλιστραβιοῦνται, νὰ κατασκωτόνουνται γιὰ νὰ μᾶς σώσουν καὶ νὰ μὴ παίρνουν χίλιες ἢ χίλιες πεντακόσιες ψωροδραχμὲς γιὰ τὸν κόπο τους;

Ἐδῶ πέρα, τὰ παλοῦτοια σου πᾶς νὰ μπαλώσης, καὶ θὰ σοῦ ζητήσουν ἀμέσως παροῖδες. Εἶνε δίκαιο λοιπὸν, κοτζάμ προϋπολογισμὸς ἐκεῖ, νὰ μπαλῶνεται χάρισμα;

Μερικοὶ ἀφελεῖς εἶχαν τὴν ἀπαιτήσιν νὰ σεβάσθῃ ὁ κ. Δηλιγιάννης τὸ Οἰκονομικὸν του πρόγραμμα—χάριν τοῦ ὁποῖου ἐβυσίασε

κι' αὐτοὺς τοὺς ἡμεροδείκτες τῶν Δημοσίων γραφείων—καὶ νὰ φροντισῇ νὰ ψηφισθῆ ὁ προϋπολογισμὸς στὴν τακτικὴ σύνοδος, ὅτε πᾶ ἡ ἑκτακτος θὰ ἦταν καθολοκληρίαν περιττή. Ἀσμονοῦν οἱ κύριοι αὐτοί, βλέπετε, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς Ἐκτακτου δὲν τὰ πληρώνει ὁ κ. Δηλιγιάννης καὶ οἱ συνυπουργοὶ του ἀπὸ τὶς τσέπες τους, κι' ὅτι μὲ ξένους παράδες κι' ὁ Σάβλων ἀκόμη ἠμπορεῖ ἀξιόλογα νὰ ποζάρῃ γιὰ κουβαρντᾶς.

Ο ΝΕΟΣ

Βασιλεὺς τῆς Σερβίας, ἂν δὲν εἶχε ἀντιπολίτευση στὴν πατρίδα του, εἶχε ὅμως ἀντιπολίτευση ἐδῶ, κι' ἀντιπολίτευση γερτῆ, ἀφοῦ λυσσῶδῶς ἐπολεμήθηκε ἡ ὑποψηφιότης του.

Ὅχι μόνον ἡ Γερουσία τοῦ Ζαχαράτου εὐρέθηκε διχασμένη στὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς του, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀθηναϊκὴ δημοσιογραφία, ἀφοῦ μιὰ δυὸ ἐφημερίδες ἐπῆραν τὸ ζήτημα τόσο κατάκαρδα, ὥστε ὀλίγο ἐλείψαν νὰ μᾶς πῶνε πῶς ἂν οἱ Σέρβοι ἐκλέξουν γιὰ Βασιλιά τους τὸν Καραγεωργιοβίτς ἢ Ἑλλάδα πᾶς δὲν ἔχει κανένα λόγον νὰ ὑφίσταται ὡς Κράτος.

Βεβαίως κάποιος λόγος προσωπικὸς θὰ ἐγέννησε αὐτὴν τὴν ἀδυσώπητη ἀντιπολίτευση κατὰ τοῦ νέου Βασιλέως, ἀφοῦ εἶνε πᾶς γνωστὸν ὅτι οἱ Ρωμιοὶ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα ἐνοοῦμεν πάντοτε νὰ χώνουμε στὴν μέση τὰ προσωπικά μας.

Θαρρεῖτε πῶς ὁ Καραγεωργιοβίτς δὲν θὰ εἶδνε καὶ τὸν θρόνον ἀκόμη, ἂν ἦταν βέβαιος πῶς θὰ ἠμποροῦσε μ' αὐτὸ ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν του;

ΔΙΟΤΙ

ἐσήκωσε τὴν μαγκούρα του ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Πεζόπουλος κ' ἔσπασε τὸ κεφάλι τοῦ συναδέλφου του, καταδικάσθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς 100 δραχ. πρόστιμο. Καταδικάσθηκε δὲ εἰς τὸ ἴδιο πρόστιμο καὶ ὁ κ. Καλλικούνης, διότι ἐτόλμησε νὰ θέσῃ τὴν ἀγενῆ κεφαλὴν του εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὴν εὐγενῆ μαγκούρα τοῦ ἀντιπάλου του, ἂν καὶ ἠμποροῦσε νὰ σηκώσῃ κι' αὐτὸς τὴ δική του καὶ νὰ τοῦ σπάσῃ τὸ κεφάλι.

Ἐφρανασθήκατε ποτὲ δικαιοτέραν ἀπὸ αὐτὴν ἀπόφαση; Καὶ ὅμως εὐρέθησαν μερικοὶ ποῦ ἐτόλμησαν νὰ τὴν ψέξουν ὡς μεροληπτικὴν. Ἠθέλαμε νὰ ξέρουμε τί θὰ 'ποῦν μεθαῦριο ὅταν ὁ μὲν κ. Καλ-

λικούνης πληρώσῃ τὸ πρόστιμο, ὁ δὲ κ. Πεζόπουλος δὲν τὸ πληρώσῃ, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος ἔχει μόνον ἔνοχος κατ' οὐσίαν δὲν εἶνε, ἀλλ' ἔχει τὸ εὐτύχημα νὰ εἶνε καὶ Δηλιγιαννικός;

Τὸ Ὑπουργεῖον εἰς αὐτὴν τὴν περίστασι' ἐξήντησε ὅλην τὴν ἐπιεικειάν του, διότι δὲν ἐδίωξε κακὴν κακῶς ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τὸν κ. Καλλικούνη, ἀφοῦ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεώς του, νὰ τὸν στείλῃ καὶ στὴν κερμανιόλα.

ΤΟΣΟ

ἔχει ἐνθουσιασθῆ ὁ κόσμος μὲ τὴν Διεθνή Ἐκθεσὴ τοῦ Ζαππεῖου καὶ τόσο τὸ ἔχει πάρει τὸ ζήτημ' αὐτὸ μὲ τὴν καρδιά του, ὥστε παντοῦ ὅπου κι' ἂν σταθῆς δὲν ἀκούς νὰ γίνεταί γιὰ τίποτε ἄλλος λόγος παρά... γιὰ τὴν Σερβία. Τὴν νύκτα μάλιστα τῶν ἐγκαίνιων ὁ κόσμος ἀπέδωκε τὴν φωταψία τῆς πόλεως ὄχι στὴν Ἐκθεσὴ, ἀλλὰ στὴν ἑναρξί τῶν παραστάσεων τῆς Ν. Σκηνῆς. Δὲν ἦσαν δὲ ὀλίγοι ποῦ μὲ θαυμασμό παρατήρησαν:

— Τί διαβολάνθρωπος ποῦ σοῦνε αὐτὸς ὁ Χρηστομάνος! Κοίταξε πῶς ξέρεῖ νὰ ρεκαμαρῆ τὴν δουλειὰ του!

Προχθὲς παρατηρήθηκε κι' αὐτὸ, ποῦ ἀξίζει νὰ περάσῃ στὴν ἱστορία. Χίλιοι περίπου ἄνθρωποι ἐπερίμεναν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ θριαμβευτικὸν τόξο τῆς Ἐκθέσεως, νὰ χαιρετήσουν ἕναν ὁ ἑποῖος ἐπρόκειτο νὰ βγῆ ἀπὸ μέσα. Ὁ ἕνας αὐτὸς ἐβγήκε ἀπὸ μέσα μὲ πόζα χιλίων τουλάχιστον Κμισάρων, ἐπέρασε ἀπὸ μπροστὰ τους ἀγερώχως, τοὺς ἔριξε μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ, αὐτοὶ δὲ ἀμέσως ἐβγαλαν τὰ καπέλλα τους μὲ σεβασμὸ κι' οὔτε νὰ τὸν ζητωκραυγᾶσαν δὲν ἐτόλμησαν.

Μὴν νομίζετε ὅτι ὁ ἕνας αὐτὸς ἦταν ὁ πρόεδρος τῆς Διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς, ἢ ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἐκθέσεως. Κάθε ἀλλ'! Ὁ ἕνας αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος ἐπισκέπτης τῆς Ἐκθέσεως, ὁ ὅποιος κατέστη ὑπεράξιος πανδήμου σεβασμοῦ ἀφοῦ εἶδε ἐκεῖνο ποῦ θὰ ἴδουν κι' οἱ διάφοροι ἐκθέται μετὰ τὸ αἶσιον τέλος τῆς.

ΟΙ ΠΥΡΓΙΟΙ

κι' ἄλλοι μονοπωλιακοὶ πιθάνον νὰ εἶνε λυπημένοι ποῦ ἔφυγε ὁ κ. Δ. Δηλιγιάννης, τὸν ὁποῖον ἦταν ἔτοιμοι καὶ κουμπάρον τους ἀκόμη νὰ κάνουν γιὰ νὰ ποκτήσῃ τὴν φιλία του καὶ τὴν προστασία...

χάρες σὲ κοράκια καὶ λύκους, παρὰ, ἐνὶ τοῦτρωγαν τοῦ δόστου τοῦ σηκῶτι καθὼς τοῦ Προμηθεᾶ, τοὺς ἔπαιρνε γιὰ φίλους καὶ συντρόφους, ποῦ γι' ἀγάπη του ρίχνουνταν στὸ φαί.

Κ' ἐκεῖνοι, ἀφοῦ τὸν ξεκοκάλισαν καλὰ καὶ τὸν ροκάνισαν, κι' ἂν ἦταν καὶ καμιά στάλα μεθούλι τὸ ρούφηξαν κι' αὐτὸ προσεχτικῶς, ἔφυγαν ἀφροντᾶς τὸν στεγνὸ καὶ ξεμαλλιασμένον, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζουν πᾶς, οὔτε νὰ τὸν προσέχουν ἀπὸ ποῦ κι' ὡς ποῦ βρέθηκε ἢ νὰ τὸν βοηθοῦν ἢ νὰ τοῦ δίνουν ὅ,τι μπορούσαν. Γι' αὐτὰ κατάντησε ἄξομάχος καὶ τομαροντυμένος, καθὼς βλέπετε, κι' ἀφοῦ ἀφῆσεν ἀπὸ ντροπὴ τὴν πόλη σκάρπει μὲ τὸ μεροκάματο, κι' ἀποκοντρίσσε ἐξ αἰτίας τῶν κακῶν γιὰ τὴν ὅσοι εἶνε πλούσιοι ἀπ' αὐτὸν, τὸν προσπεροῦν μὲ πολὺ καταφρόνιαν καὶ χωρὶς νὰ ξέρουν ἂν κάποτε τὸν ἔλεγαν Τίμωναν.

Δίας. Μὰ τὴν ἀλήθεια δὲ πρέπει ν' ἀστογήσουμε τὸν ἄνθρωπον, οὔτε νὰ τὸν παραμελήσουμε, γιὰ τὴν μὲ τὸ δίκιο του θύμονε ποῦ δυττυχάει μὰ καὶ σ' ἐκεῖνους τοὺς καταραμένους κόλακες; Ἢ κάνομε τὰ ἴδια, σὰν λησμονήσαμε ἕναν ἄνθρωπον, ποῦ τόσα τετράπαχα μερὰ βουδαλιῶν καὶ τράγων ἐψῆσε γιὰ τιμὴν μας στοὺς βωμούς; νὰ, ἀκόμη ἔχω τὴν εὐχὴν τους στὴ μύτη μὰ ἀπ' τὶς φροντίδες καὶ

τὸν πολὺ τάραχο, ποῦ κάνουν ὅσοι πατοῦν τοὺς δροκούς κ' οἱ ἐκθιαστὲς κ' οἱ ἀρπαγες, κι' ἀκόμη κι' ἀπὸ τὸ φόβο, ποῦ μοῦ φέρουν οἱ ἀγιογδύτες (γιατὶ αὐτοὶ εἶνε πολλοὶ καὶ δυσκολοφύλαχοι κι' οὔτε μιὰ στιγμὴ μᾶς ἀφίνουν νὰ κλείσουμε μάτι) ἀπὸ πολὺ καιρὸ δὲ γύρισα νὰ κοιτάξω στὴν Ἀττικὴ. Καὶ πρὸ πάντων ἀπ' ὄντας ἡ φιλοσοφία κ' οἱ λογοκαυγάδες πλημύρισαν σ' αὐτοὺς γιὰ τὴν ἀπ' τὶς μαλιῆς ἀναμεταξύ τους καὶ τὶς τρομερὲς φωνές τους οὔτε τὰ παρακάλια μπορῶ ν' ἀκούω ὡς ποῦ πρέπει ἀφοῦ βουλώσω τ' αὐτὰ νὰ κάθουμαι ἡσυχᾶ ἢ νὰ χαλαστῶ ἀπ' αὐτοὺς, ποῦ μὲ δυνατὴ φωνὴ ἀρκαθιάζουν κάποιον ἀρετὴ καὶ ἀερολογήματα καιφλυαρίες. Γι' αὐτὰ λοιπὸν μᾶς ἔτυχε νὰ λησμονήσουμε κι' αὐτὸν, ἂν καὶ δὲν εἶνε παλιάνθρωπος.

Μὰ ἐσύ, ὦ Ἐρμῆ, ἀφοῦ πάρεις μαζὴ σου τὸν Πλοῦτον, τρέχα γλήγορα σ' αὐτὸν κι' ὁ Πλοῦτος ἂς φέρει μαζὴ του καὶ τὸ Θησαυρὸν καὶ νὰ μένουν κ' οἱ δυὸ κοντὰ στὸν Τίμωναν κι' οὔτε νὰ τὸν ἀφίσουν τόσο εὐκόλα κι' ἂν ἀκόμα ἀπὸ τιμιότητα τοὺς διώγῃ πάλι ἀπ' τὸ σπίτι. Κι' ὅσο γιὰ τοὺς κόλακες ἐκεῖνους καὶ γιὰ τὴν ἀχαριστία ποῦ τοῦ δέξανε, θὰ σκεφτῶ καὶ πάλι καὶ θὰ τοὺς παιδέψω, σὰν ἐπιδηρῶσω τ' ἀστροπελέκι γιὰ τὴν κατατακισθῆσαν καὶ στόμωσαν δυὸ ἀχτίδες του, οἱ πῶς μεγά-

λες. ἦταν ἐδῶ καὶ λίγες μέρες τῶριζα μὲ περσώτερη ὀρμὴν καταπάνου τοῦ σοφιστῆ Ἀναξαγόρα, ποῦ δίδασκε τοὺς μαθητῆς του, ὅτι δὲν εἴμαστε μπιτ τίποτες ἐμεῖς οἱ θεοὶ μὰ κείνον δὲν τὸν πέτυχα (γιατὶ ἀπλωσε ἀπὸ πᾶνου του τὸ χέρι του ὁ Περικλῆς) καὶ τὸ ἀστροπελέκι, σὰν ἔπεσε κοντὰ στὸ Ἀνακείο, κ' ἐκεῖνο τὸ κατάκαψε, μὰ κι' αὐτὸ παρ' ὀλίγον νὰ κομματιαστῆ ἀπᾶνου στὴν πέτρα. Ὅμως ἀρκετὴ τιμωρία θᾶνε γι' αὐτοὺς, ἂν βλέπουν τὸν Τίμωναν νὰ χεῖ πλοῦτη ἀμέτηρα.

Ἐρμῆς. Τί πράμα εἶνε τὸ νὰ φωνάζει κανένας δυνατὰ καὶ νᾶνε ἐνοχλητικός; κι' ἀυθάρδης; αὐτὸ δὲν εἶνε μονάχα στοὺς δικηγόρους ὀφέλιμο παρὰ καὶ σ' ὅσους παρακαλᾶνε καὶ νὰ ποῦ τὸ ἴδιον ὁ Τίμωνας θὰ γίνεῖ πάλι πλούσιος ἀπὸ πεντάρτωχος, γιὰ τὴν παραφώνησε καὶ τᾶπε ζάστερα στὰ παρακάλια του κ' ἔκανε τὸ Δία πρῶτοχτικὸ μ' ἂν ἔσκαρτε χωρὶς μιλιὰ καμπουριασμένον, ἀκόμα ἠτάκαρτε χωρὶς νὰ τὸν νοιάζονται.

Ἐρχεται μπροστὰ στὸ Δία ὁ Πλοῦτος.

Πλοῦτος. Μὰ ἐγὼ δὲ θὰ πάω σ' αὐτὸν, ὦ Δία. Δίας. Γιατὶ, χρυστὲ μου Πλοῦτε, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἐγὼ πρόσταξα;

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

της 'Αγγλίας, που μαζή με τόσα άλλα τους υπέσχετο ο επιχειρηματικώτατος άνθρ.

Εμείς όμως οι άλλοι, οι εκτός του εφευρετήματος του μονοπωλίου εύρασκόμενοι, έννοιώσαμε κάποιαν ανακούφιση με τον μισμό του, άρνού όσο έμμενε έδω είμαστε υποχρεωμένοι να διαβάζουμε τις νεορίθραστες έξιπλάδες μερικίων έξ έπαγγελμάτωνταιδρολογίων και νακούμε την πατριωτικήν ρεσιτατίβα του κ. Σκληρού.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΙ ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ

Αγαπητέ «Νουμά»

Το έξής λυπηρό δυστύχημα που συνέβη πρό ελίγων ήμερών κοντά σ' την μοιραρχία μου έδωκεν άφορμή να σου στείλω τις λίγες αυτές γραμμές. Ήκει που θούλενε ένας πτωχοκίστης σπάει ή σκαλωσιά και κρεμίζεται από ύψος 10 μέτρων. Έμειθα πώς ήτο και οικογενειάρχης και έτσι πήρε και αυτός την ανταμοιβήν του άπ' την εργασία που όλοι οι σ'ν κι' αυτόν προσδοτούν τους χονδροειδείς εργολάβους. οι όποιοι μαζεύουν όλα τα παλιόζυλα και κόνουν σκαλωσιές και μου ήρθε μία ιδέα τότε που έβλεπα τον άτυχη έργάτην να σπαρτζή: γιατί να μη έπιθεωρή ή άστυνομία τις σκαλωσιές πρό του δυστυχήματος και να εκδίδη τάς σχετικάς άδειας;... αλλά δεν βαρέσθε και πέρυσι που σκοτώθηκε άλλος πτωχοεργάτης σ' την οικοδομήν του Άρσακείου εστάλη... μετά το δυστύχημα μηχανικός ή όποιος έβεβαίωτεν ότι οι σκαλωσιές... ήσαν στερεώτατες;... βέβαια άπ' την στερεότητα έσπασαν. Έβγινε δε μάλιστα τότε πρός είρωνείαν και λόγος σ' την Βουλήν... Τί γέλοια...

Ο ΓΡΑΦΙΑΣ

ΔΗΜ. ΘΕΑΜΑΤΑ

Αγαπητέ «Νουμά»

Αυτή ή άστειονομική διάταξις, που έπιτρέπει στο φτωχόκοσμα να λούζεται στην άκρογιαλιά του Φάληρου μόνο μία μέρα την εβδομάδα, δεν ξέρω γιατί μου θυμίζει τις άσπρες ποδιές των στραγαλάδων του κ. Στυμφαλιάδη.

Όσο καταλαβαίνω, δύο ειδών νόημα χωρεί στη

σοφή διάταξι: ή την καλαισθησία πειράζει αυτή ή παράταξις της γδύμνιας εκεί στην άμμουδιά, ή πειράζει τη σεμνότητα των ήθών. Αν είνε το πρώτο, σε παρακαλώ να μου εξηγήσης, γιατί το γυμνό σώμα ενός ύγιους ανθρώπου πειράζει την καλαισθησία, και δεν την πειράζουν και δεν τη φαρμακώνουν τα βρώμικα κουρέλια που σέρνουν στο δρόμο οι διάφοροι Σακουλέδες και τα άκάθαρτα και πληγωμένα χέρια και πόδια που μάς χώνουν στη μύτη, και δεν την τσαλαπατούν την καλαισθησία οι τροβαδούροι που βγαίνουν κάθε βράδυ μαζύ με τα κουνούπια, με κάτι φονικά όργανα που λέγονται μουσικά, και οι άγριες φωνές των πουλητάδων την ήμέρα, και δεν τη στραγγουλιάζουν την καλαισθησία οι δυσώδικες λίμνες που προσκαλούν το διαβάτη με την έπιγραφή «άπαγορεύεται υπό τας άστειονομίας...»; Τι είνε 'μπρός σ' αυτά, που δεν μπορείς με κανέναν τρόπο να τ' άποφύγης, ή γδύμνια ενός ανθρώπου, που για καθαριότητα και για υγεία πάει ν' άπολάβη τη θάλασσα, έν' άπ' τα λίγα δώρα που μάς χάρισε ή φύσις έδω πέρα στη δυστυχία μας, και τον όποιον άνθρωπο είνε έλεύθερος ή καθέννας να μην περάση από κει να τον ιδή;

Άλλά ίσως ή λόγος της διατάξεως είνε λόγος ήθικός. Όπτε λοιπόν καθιερώνουμε πώς μία μέρα την εβδομάδα την ήθική θά την κουρευίζουμε έπιστήμως, ώστε να μην περισσέη τίποτε για να σχίσουμε και τις άλλες μέρες. Χαρίζουμε μία μέρα στις έρτά—δεν είναι και λίγο—στη φτωχολογιά—θάξη κι' αυτή, στο Φάληρο, ένα είδος ζούρ φίζ. Η ιδέα δεν είναι κακή. Έτσι οι χαϊδεμένες μας Άτθίδες—μου φαίνεται πως φτερνίζουμαι όταν προφέρω αυτήν την Μιστριωτικώς κ α λ λ ι κ ε λ α θ ο ν λέξιν—θα καθιερώσουν εκείνη την ήμέρα για να πηγαίνουν στην Κηφισιά ή για να κάθονται σπητι να σκοτώνουν τον Μπετόθεν, και θα προφυλάγουν τα ήθικά τους νεύρα από τέτοια θεάματα.

Άλήθεια, έχει πολλήν ύποκρισία ή νεώτερος πολιτισμός, αλλά έμεις οι Φαρισαίοι τον τελειοποιήσαμε υπό αυτήν την έποψη. Τους αρχαίους προγόνους μας ζητούμε σ' όλα να τους μιμηθούμε έξόν εκεί όπου μάς διδάσκουν το σεβασμό στη φύσι και στην αλήθεια.

Ο ΑΝΗΕΥΧΟΣ

κ. Κ. Παρ. Θά δημοσιευθ. Γιατί βιάζεσθε;—κ. Ιουλίας Errant. Αν μάς έστέλνυτε την διεύθυντή σας. θά σας έγράψαμε ιδιαίτέρως για 'κεινο που μάς έστέλνυτε προχθές. — κ. Π. Παντ. Σας εύχριστούμε για τα καλά λόγια που μάς γράψατε για τον «Νουμά», καθώς και για εκείνο που μάς έστέλνυτε πρός δημοσίευση. Είνε όμως μεγάλο, πολύ μεγάλο, και σε θέμα ξεθυμασμένο πειά από την πολλή μεταχείριση. Αν μάς έστέλνυτε τίποτε συντομώτερο και κ'πως πιο κινούργιο, θά το έδημοσιεύαμε εύχρίστως—κ. Θ. Προδρ Φοβούμεθα πως θά σας έζημιώνυμε, αν έδημοσιεύαμε ποίημα το όποιον περιεχει την τροφήν αυτή:

... Πάτα την, πάτα την μακρού — είνε καρδούλα μαγεμένη — και μέσα στην φωλίττα σου δέξε με την ροδοπικραμένη.

— κ. «Ολομήν «Την έν έχει προοριζάν» ή άπτυνομία μας εκπληρώτα άπαγορεύσει, ως έμάθαμε, την διαπόμπειυιν των λίσχρών δελητρίων, ώστε ή δικαιοτατη σύστατή σας περιττόν να δημοσιευθ. — κ. Ι. Γ. Σταμν. Δέν περνάτε καμιά ώρα άπό το γραφεϊον να τα 'πούμε; Τάπόγευμα ως σ'τάς ή πάντοτε μάς βρίσκετε

— κ. Ανατολίτην. Ίδού τί γράφει μία έφημερίδα διά το μάλλον καλλιτεχνικών περιοδικό: «Η διεύθυνσις της «Ανατολής» έχει την μύλλον λεπτήν καλλιισθησίαν και τη μύλλον εκτακτον δεξιότητα, ένα παρέρχ εις τους άναγνώστας της τάς μύλλον εκλεκτάς και άρρήτους καλλιτεχνικάς άπολαύσεις». Όμολογούμεν ότι δεν έχουμε άναγνώστες άλλοτε μύλλον δικαίον και μύλλον άπερόληπτον κρίσιν.

— κ. Γιάν. Περγ. Μας ρωτάς αν μάς άρέσει το 'Αρμένικο; Μαχάρι νάχες χίλι άπ' αυτά να μάς έστέλνε!

— κ. Κλέωνα Διτάκην (;) Επετυχημένη ή μεταφρασση των ώδων της Σαπφούς. Θά δημοσιευθ. — κ. Κ. Παρορ. Το όβρον σας την Κυριακή. Σας εύχριστούμεν.

— κ. Β. 'Αθ. Θά δημοσιευθών άργότερα μερικά άκόμη, ιδίως τα διστιχ, καθώς και ή μεταφραση του Βύρωνος. κ. Ι. Παρμ. εις Αθήναι. Σας στέλνουμε το υόλλη. Αν θέλατε όλην την σειρά, άπό την αρχή, είδοποιήσατέ μας. — κ. Κιθαρωδόν. Το γράμμα σας καλό, πολύ καλό, αλλά το ποίημά σας; Γιατί δεν μάς στέλνυτε τίποτε πεζό; Η γιατί δεν άρχίζετε άπο τα έπίγεια για να φθάσετε σιγά σιγά στα έπουράνια; Έπειτα, ή σελήνη έχει τραβήξει τόσα και τόσα άπό τους ποιητάς, που την έπήρα πιά το όριο της ηλικίας και της άξίει; νάποστραρευθ. — κ. Πεύκον όρεινόν. Ωραία. Θά δημοσιευθών.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Φύλλα περαδμένα του «Νουμά» πωλούνται εις το Κεντρικόν Ηρακτορεϊον των Έφημερίδων και εις τα κιάσκια των πλατειών Συντάγματος Όμορφας, Έθνικης Τραπεζης, Βουλής και Υπουργείου Οικονομικών.

Τ' ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

Έχω στο νου μου την κριτική του πούγραφε για το μακρότη Παράσχο στον τελευταίο τόμο της «Φιλολογικής Έστίας». Πάντα ή κριτική αυτή, γιατί έτυχε ν'άνε διπλά της και μια άλλη, πάλι για τον Παράσχο, του κ. Παλαμά, μου φαινότανε σαν κάτι ψεύτικο και ξένο. Και δεν είχα ξόικο. Σε μερικές περιές βρήκα ύστερ' από χρόνια κάτι πράγματα που τάπα έλλοτες και ή Buffon στο περίφημό του «Discours sur le Style». Οι γραμμές, που λένε για το ύφος του Παράσχου είνε μια τρανή άπόδειξη αυτού που λέω. Γράφει ή κ. Ξενόπουλος: «Η στείλπότης και ή επεξεργασία των στίχων, ή άρμονία του συνόλου, δεν γίνεται κατά συνθήκην, αλλά κατ' ανάγκην. Είνε αδύνατον να υπάρξη, ώστε υπήρξε ποτέ ποιητής, άληθώς αίσθανόμενος και θέλων να διτυπώση άληθώς στα αισθάνεται χωρίς ν' άσπασθ ή μορφήν έπίσης άύστηράν,

είλικρινή και εύσυνειδητον... Το αυτό αισθημα κινεί και την ψυγήν εκείνην, την όποιαν ή ποιητής έμφυσά εις το ποίημά του ως μέρος της ιδιότης του, να ζητη ή τελειοποιουμένη, λαμβάνουσα άύθυπαρχίαν και φωτεινότεραν όλοεν συνείδησιν, να ζητη, λέγω, τελειότερον όλέν σώμα συμφωνότεραν μορφήν». Και ή Buffon λέει: «... Le Style n'est que l'ordre et le mouvement qu'on met dans ses pensées. Si on les serre, le style devient ferme, nerveux et concis; si on les laisse se succéder lentement, et ne se joindre qu'à la faveur des mots, quelque élégants qu'ils soient, le style sera diffus, lâche et traînant... les idées se succéderont aisément, et le style sera naturel et facile; la chaleur naître de ce plaisir,.... et la sentiment, se joignant à la lumière, l'augmentera, la portera plus loin, la fera passer de ce que l'on dit à ce que l'on va dire et le style deviendra intéressant et lumineux... Bien écrire, c'est tout à la fois bien penser, bien sentir, et bien rendre;...» Μην μεταφράζετε τα κομμάτια αυτά κατά λέξη για να δήτε που είνε ή ή καταπληχτική όμοιότητα, παρά το ίδιο, καθολοκληρίαν το ίδιο νόημα.

Κάποιος Γάλλος κριτικός έγραψε στο 1893 για τα περίφημα «Τρόπικα» του ποιητή Έρεντιά: «Cette vertu d'achèvement est poussée chez lui à un degré que peu d'artistes en vers ont dépassé. Il n'est pas un mot d'un seul de ses quelque cent vingt ou cent trente

sonnets qui puisse être changé sans que l'effet total en soit diminué, et l'on ne saurait trouver un mot qui puisse être ajouté de manière à ce que cet effet soit accru». Ό κ. Ξενόπουλος στα 1895 πήρε τα ίδια λόγια για να πη όμως το αντίθετο νόημα και γράφει: «Άγνοεί τόσον την συμμετρίαν και την ένότητα, ώστε δεν υπάρχει σχεδόν ποίημά του, το όποιον να μη δύναται να ύποστη άποκοπήν ούδύποτε αυτού μέλους, είτε της κεραλής, είτε των άκρων, ή μετάθεσιν αυτόν οϊανδήποτε ξένο βλάθη του όλου σημαντικώς». Είνε κι' άλλα άκόμη, που χωρίς κόπο άποδείχουνται ξένα, μα τ' άφίνω για να πώ, ότι πήρα την κριτική αυτή του κ. Ξενόπουλου για παράδειγμα, όχι γιατί είνε το σπουδαιότερο έργο του παρά για να δείξω άκόμα ότι ή κ. Ξενόπουλος έννοεί να κάνει πάντα το συγγράμα της μέθοδς. Ήταν τότες ή έποχή, που άρχιζε κ' έδω να γνωρίζεται ή αλήθεια στην τέχνη κι' άλύπητα να γκρεμίζονται τα είδωλα της ψευτιάς κι' ή κ. Ξενόπουλος βρήκε την περισταση με το θάνατο του Παράσχου να δείξει πως είνε νεωτεριστής.

ΠΡΟΚΛΗΣ Δ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

(άκολουθεϊ)